

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 6. december 2005
Dok.: LCH40229
Civilkontoret

Udkast til tale

til ministeren til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål A, B, C og D i Folketingets Retsudvalg den 8. december 2005 kl. 9.30.

Spørgsmål A:

”Vil ministrene belyse de økonomiske konsekvenser for de af lovforslaget berørte NGO’er, jf. bemærkningerne til lovforslaget, herunder konsekvenserne for rammebetingelserne, hvis disse NGO’er ikke kan indsamle tilstrækkelig med midler selv.”

Spørgsmål B:

”Hvilke konsekvenser vil finanslovsaftalen have for de berørte NGO’ers nødhjælps- og projektarbejde i ulandene?”

Spørgsmål C:

”Ministeren bedes redegøre for, hvordan Justitsministeriets klare udgangspunkt om at begrænse landsdækkende gade- og husindsamlinger mest muligt, harmonerer med den yderligere adgang til at foretage indsamlinger, som der åbnes for ved lovforslaget.”

Spørgsmål D:

”I bemærkningerne til lovforslaget side 5 anføres:

’en udvidelse af kredsen...vil kunne føre til en øget konkurrence på området og dermed faldende indtægter hidrørende fra indsamlinger. Dette vil kunne indebære, at det økonomiske grundlag for nogle velgørende organisationers virksomhed vil blive stærkt forringet eller helt forsvinde.’

Hvilke konsekvenser vil dette få for de berørte organisationer?”

Svar:

1. Først vil jeg gerne takke for invitationen til at komme her i Retsudvalget og redegøre nærmere for forskellige aspekter ved lovforslaget om ændring af indsamlingsloven, herunder lovforslagets konsekvenser for de organisationer, som på grundlag af en rammeaftale med Udenrigsministeriet driver projektaktiviteter i en række u-lande.

Udvalget har stillet mig fire samrådsspørgsmål: A, B, C og D. De to første spørgsmål handler om det samme emne, nemlig spørgsmålet om de økonomiske konsekvenser for rammeorganisationerne, hvis de ikke kan indsamle tilstrækkelige midler. Jeg vil derfor starte med at besvare disse to spørgsmål samlet.

2. Lovforslaget vedrørende ændring af indsamlingsloven udgør en udmøntning af finanslovsaftalen, som re-

geringen indgik den 7. november 2005 med Dansk Folkeparti.

Finanslovsaftalen indebærer, at der i 2006 indføres et egenfinansieringskrav på 5 pct. stigende til 10 pct. i 2007 for de såkaldte rammeorganisationer. Til gengæld får rammeorganisationerne så mulighed for – en gang om året – at gennemføre en landsdækkende gade- og husindsamling.

Jeg vil ikke komme nærmere ind på, hvad indførelsen af egenfinansieringskravet kan betyde for rammeorganisationerne, herunder for de rammeaftaler, som er indgået med Udenrigsministeriet, da disse forhold hører under udviklingsministerens område.

Jeg kan derfor i det hele henholde mig til udviklingsministerens redegørelse vedrørende konsekvenserne for rammeorganisationerne af indførelsen af egenfinansieringskravet. Dog vil jeg gerne føje til, at det efter min

opfattelse er vigtigt at se den foreslåede ændring af indsamningsloven i nøje sammenhæng med indførelsen af egenfinansieringskravet.

Formålet med lovforslaget er jo netop at sikre, at rammeorganisationerne, som omfattes af egenfinansieringskravet, får lige muligheder for at gennemføre offentlig gade- og husindsamling med henblik på at opfylde dette krav om egenfinansiering.

Ved udformningen af lovforslaget er der derfor også lagt betydelig vægt på at etablere en ordening, som er nøje knyttet til den indsamlingsberettigede organisations status som rammeorganisation med krav om egenfinansiering. Forslaget indebærer således, at adgangen til at foretage offentlig gade- og husindsamling er betinget af, at organisationen aktuelt har status som rammeorganisation og i den forbindelse er underlagt et krav om egenfinansiering. Indgår Udenrigsministeriet en rammeaftale med en ny organisation, vil denne organisation dermed

blive omfattet af forslaget og som følge heraf have adgang til at foretage offentlig gade- og husindsamling. Ophører en rammeaftale indebærer det omvendt, at organisationen ikke længere kan udnytte den særlige adgang til at foretage indsamling, som følger af lovforslaget.

3. Jeg vil herefter vende mig til besvarelsen af spørgsmål C og D, som jeg også vil besvare samlet. I disse spørgsmål har udvalget bedt om en redegørelse for, hvordan udgangspunktet om at begrænse landsdækkende gade- og husindsamlinger harmonerer med den yderligere adgang til at foretage gade- og husindsamling, som lovforslaget indebærer. Desuden har udvalget spurgt, hvilke konsekvenser det vil få for de berørte organisationer, at det i bemærkningerne til lovforslaget er anført, at en udvidelse af kredsen af organisationer mv., som må gennemføre offentlig gade- og husindsamling, vil kunne føre til øget konkurrence på området og dermed faldende indtægter hidrørende fra indsamlinger.

Jeg vil i den forbindelse gerne starte med at slå fast, at det klare udgangspunkt efter indsamlingsloven er – og siden 1971 har været - at offentlig gade- og husindsamling ikke er tilladt.

Dette forbud blev indført for at beskytte befolkningen imod at blive forstyrret i deres hjem eller på offentlige steder af hyppige henvendelser med opfordringer til at yde bidrag til forskellige formål. Og dette hensyn er efter min opfattelse fortsat meget tungtvejende: Vi kan vel alle være enige om, at en indsamlingsform, som indebærer at folk opsøges i hjemmet og anmodes om et økonomisk bidrag, er langt mere pågående end f.eks. indsamlinger bestående i opfordringer i dagblade til at yde bidrag eller postomdeling af girokort.

Jeg mener derfor, at stærke grunde taler for at opretholde indsamlingslovens klare udgangspunkt om at gade- og husindsamling ikke er tilladt – og at fravigelser fra

dette udgangspunkt kun kan komme på tale, hvor helt særlige omstændigheder taler afgørende derfor.

Som beskrevet i lovforslaget er der - uanset dette forbud - mulighed for, at foreninger mv., som gennem en længere årrække forud for lovændringen i 1971 med Justitsministeriets tilladelse har afholdt offentlig gade- eller husindsamling, en gang om året kan foretage sådan indsamling til det formål og i samme form og udstrækning, hvortil tilladelse senest har været givet.

Jeg vil godt fremhæve, at denne ordning blev indført, fordi forbuddet mod offentlig gade- og husindsamling kunne få mærkbare følger for de foreninger mv., som gennem en længere årrække forud for lovens vedtagelse havde fået en betydelig del af sine indtægter fra regelmæssig gade- og husindsamling. Der forelå altså en helt særlig begrundelse for at fravige udgangspunktet til fordel for denne kreds af foreninger.

Tilsvarende blev der ved en lovændring i 1980 skabt mulighed for, at Dansk Flygtningehjælp kan foretage offentlig gade- og husindsamling. Også denne ændring var begrundet i særlige forhold, nemlig at der i slutningen af 1970'erne var en ganske alvorlig flygtningesituation og Dansk Flygtningehjælps kampagner måtte anses som et led i den folkelige tilslutning til de statsligt finansierede hjælpeprogrammer inden for flygtningearbejdet og u-landsarbejdet.

Den begrænsede udvidelse i adgangen til at gennemføre gade- og husindsamling, som følger af lovforslaget, er efter min opfattelse helt i overensstemmelse med de principper, som de øvrige undtagelser, jeg netop har omtalt, hviler på. Det er samtidig min opfattelse, at lovforslaget er udtryk for den rigtige balance imellem hensynet til at sikre rammeorganisationerne en rimelig mulighed for at leve op til egenfinansieringskravet og hensynet til – fortsat – at beskytte befolkningen mest muligt imod gade- og husindsamlinger.

Jeg vil i forlængelse heraf også fremhæve, at det i bemærkningerne til lovforslaget netop er forudsat, at der ikke gennemføres yderligere ændringer af indsamlingsloven i de kommende år med hensyn til adgangen til at foretage gade- og husindsamling.

Ud over ønsket om at fastholde indsamlingslovens udgangspunkt bygger denne forudsætning også på det hensyn, at en større udvidelse af kredsen af foreninger mv., som har adgang til at foretage offentlig gade- og husindsamling, vil kunne medføre en øget konkurrence på området og dermed faldende indtægter hidrørende fra indsamlinger.

Disse bemærkninger i lovforslaget, som der også henvises til i samrådsspørgsmål D, tager imidlertid sigte på den situation, at der sker en væsentlig udvidelse af den kreds af organisationer, som kan gennemføre gade- og husindsamling – eventuelt i form af en ophævelse af

forbuddet imod disse indsamlingsformer. I en sådan situation vil den skærpede konkurrence kunne indebære, at nogle foreninger ikke kan klare sig økonomisk.

Jeg mener derimod ikke, at denne risiko er til stede ved den forholdsvis begrænsede udvidelse i indsamlingsadgangen, som følger af lovforslaget, hvor det er et yderst begrænset antal organisationer, som nu får mulighed for at gennemføre gade- og husindsamling.